

Jézus, a tökéletes Áldozat

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 15:6-21; Jeremiás 34:8-22;
Efezus 3:14-19; Zsidók 7:27; 9:15, 22-28; 10:10

*„Mert egyetlen áldozattal örökre tökéleteseké tette a megszentelteket”
(Zsid 10:14, RÚF).*

Az ókori ember számára felháborító volt még a gondolat is, hogy Istenként tiszteljenek valakit, akit bűnösként elítéltek és keresztre feszítve kivégeztek. A római irodalomban ritkán található utalás a keresztre, ami mutatja, mennyire idegenkedtek ettől. A zsidók törvénye pedig kimondta, hogy *„átkozott... aki fán függ”* (5Móz 21:23).

A keresztény katakombákban talált első festmények olyan motívumokat jelenítettek meg, amelyek pávát (ami feltételezhetően a halhatatlanságot jelképezte), galambot, a sportolók győzelmi pálmáját és halat ábrázoltak. Később más témák is felbukkantak: Noé bárkája; Ábrahám, amint Izsák helyett feláldozza a kistestvérét; Dániel az oroszlánok vermében; Jónás, amikor partra veti a cet; a bárányt hordozó pásztor; avagy a gutautított meggyógyítása; illetve különböző csodák ábrázolása, mint pl. Lázár feltámasztása. Ezek mind az üdvösség, a győzelem és a gondviselés jelképei voltak. A kereszt ugyanakkor a vereség és a szégyen gondolatát közvetítette. Mégis a kereszt vált a kereszténység szimbólumává. Pál egyszerűen így nevezte az evangéliumot: *„a keresztről való beszéd”* (1Kor 1:18).

Ezen a héten annak nézünk utána, hogyan jelenik meg *A zsidókhöz írt levélben* a kereszt.

MIÉRT VOLT SZÜKSÉG ÁLDOZATOKRA?

Zsid 9:15 verse elmagyarázza: Jézus áldozatának az volt a célja, hogy meghaljon „*az első szövetség alatt elkövetett bűnök váltságáért*” és így Isten népe elnyerje „*az örökkévaló örökség ígérését*” (Zsid 9:15, RÚF).

Az ókori Közel-Keleten komolyan vették a két személy vagy nemzet között kötött szövetségeket. Eskü alatt tettek egymásnak fogadalmat. Úgy tartották, hogy az istenek megbüntetik azokat, akik megszegik a szavukat. Ezeket a szövetségeket gyakran egy állat feláldozásával erősítették meg.

Például amikor az Úr szövetséget kötött Ábrahámmal, a szertartás részét képezte, hogy kettévágtak egy állatot (1Móz 15:6-21). A két fél ilyenkor el-sétált a tetem darabjai között, azt érzékeltetve, hogy milyen sors vár a szövetség megszegőjére. Érdekes: csak Isten ment át az állat darabjai között, ami azt jelezte Ábrahámnak, hogy Ő nem szegi meg az ígérését.

Vessük össze 1Móz 15:6-21 és Jer 34:8-22 szakaszait! Mit árulnak el ezek az ígék a szövetségről?

Az Istennel kötött szövetség révén kaphatta Izrael örökségül az ígért földjét. A szövetségnek azonban részét képezte egy sor parancsolat és az oltár vérral való meghintése is. A vér hintése annak sorsát jelképezte, aki megszegi a szövetséget. Ezért mondja *A zsidókhöz írt levél*, hogy „*vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat*” (Zsid 9:22).

Amikor Izrael megtörte a szövetséget, Isten fájdalmas dilemma előtt állt. A szövetség azoknak a halálát követelte, akik azt megszegték, az Úr viszont szerette a népét. Ha egyszerűen elnézi a tetteket vagy nem bünteti meg a szövetség áthágóit, akkor sosem lehetne megkövetelni a parancsolatok végrehajtását, a világ pedig káoszba fordulna.

Isten Fia viszont felajánlotta magát a Helyettesünként. Értünk adta az életét, hogy mi elnyerhessük „*az örökkévaló örökségnek ígérését*” (Zsid 9:15, 26; Róm 3:21-26). Azaz megőrzi törvénye szentségét, ugyanakkor a törvénysértők életét is megmenti. Ezt egyedül a kereszt által tudta elérni.

Miért központi jelentőségű az evangélium üzenetében a törvény?

KÜLÖNFÉLE ÁLDOZATOK

Jézus halála biztosította a bűneink bocsánatát. A vétkeink elengedéséhez viszont sokkal többre volt szükség csupán a törvényszegés büntetésének eltörlésénél. Más fontos elemek is kellettek. Az izraelita áldozati rendszerben ezért ötfajta áldozat volt. Mindegyikre szükség volt ahhoz, hogy kifejezzék a kereszt üzenetének gazdagságát.

Olvassuk el Ef 3:14-19 részét! Mit kért Pál a hívőkért mondott imájában?

Az *égőáldozat* esetében az egész állatot meg kellett emésztienie a tűznek az oltáron (3Mózes 1. fejezet). Ez Jézust jelképezte, aki értünk adta az életét. Az engeszteléshez szükséges volt, hogy teljes mértékben odaszentelje magát értünk. Bár egyenlő volt Istennel, mégis „*megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel*” (Fil 2:5-8, RÚF).

Az *ételáldozat* hálaáldozat volt az Úrnak, amiért megtartotta a népet (3Mózes 2. fejezet). Ugyanakkor Jézust is jelképezte, aki „*az élet kenyere*” (Jn 6:35, 48, RÚF), Óáltala van örök életünk.

A *hálaáldozat* közös étkezésre adott lehetőséget a családdal és a barátokkal, hogy megünnepeljék az Istentől kapott jóletet (3Mózes 3. fejezet). Krisztust jelképezte, akinek az áldozata békességet hozott nekünk (Ézs 53:5; Róm 5:1; Ef 2:14). Ez azt is kiemeli, hogy részt kell vennünk Jézus áldozatában, fogyasztva testét és véré (Jn 6:51-56).

A *bűnért való* avagy *megtisztulási áldozat* a bűnökért szerzett engesztelést (3Móz 4:1–5:13). Ez az áldozat kiemelte az állat vérének szerepét – ami az életét jelképezte. A vér megváltást szerez a bűntől (3Móz 17:11), előre mutatva Krisztus vérére, aki megvált bennünket a bűneinkből (Mt 26:28; Róm 3:25; Zsid 9:14).

A *vétekért való* avagy *jóvátételi áldozattal* (3Móz 5:14–6:7) abban az esetben lehetett bűnbocsánatot szerezni, amikor mód volt a károk jóvátételére, megtérítésére. Ez azt fejezi ki, hogy Isten bűnbocsánata nem mentesít minket a kötelezettség alól, hogy amikor csak lehetséges, kártérítést vagy jóvátételt fizessünk azoknak, akiknek kárt okoztunk.

Az áldozatok tanítása az, hogy az üdvösség tapasztalata többet jelent annál, minthogy egyszerűen elfogadjuk Jézust a Helyettesünként. Belőle kell „ *táplálkoznunk*”, meg kell osztanunk másokkal is az áldásokat és jóvátételt kell fizetnünk azoknak, akiket megkárosítottunk.

JÉZUS TÖKÉLETES ÁLDOZATA

Olvassuk el Zsid 7:27 és 10:10 verseit! Hogyan jellemzik ezek az igeversek Jézus áldozatát?

A lévita papok – akik „többen lehettek papokká, mert a halál miatt meg nem maradhattak” (Zsid 7:23) – különböztek Jézustól, hiszen Ő örökké él és a papsága is örök (Zsid 7:24-25). A lévita papok „napról-napra” (Zsid 7:27) és „évenként” (Zsid 9:25) ajánlottak fel olyan ajándékokat és áldozatokat, amelyek „nem képesek lelkiismeret szerint tökéletessé tenni a szolgálattelvőt” (Zsid 9:9; 10:1-4).

Krisztus ugyanakkor „egyszer s mindenkorra” „egy áldozattal” (Zsid 10:10, 12-14) adta oda magát, hogy megtisztítsa a lelkiismeretünket (Zsid 9:14; 10:1-10) és eltörölte a bűnöket (Zsid 9:26). Az áldozata felsőbbrendű az állatáldozatoknál, mert Ő Isten Fia (Zsid 7:26-28), aki tökéletesen eleget tett Isten akaratának (Zsid 10:5-10).

Több fontos következtetést von maga után az a kitétel, hogy Krisztus áldozata „egyszer s mindenkorra” szólt. Először is, Jézus áldozata tökéletesen eredményes és nem lehet azt túlszárnyalni. A lévita papok áldozatát azért kellett megismételni, mert nem volt olyan hatásuk. „Különben megszűnt volna az áldozás, mivelhogy az egyszer megtisztult áldozók többé semminemű büntudattal nem bírtak volna” (Zsid 10:2). Másodszor, az összes ószövetségi áldozati típus beteljesedett a keresztnél. Így Krisztus nemcsak megtisztít a bűneinktől (Zsid 9:14), hanem meg is szentel bennünket (Zsid 10:10-14) azzal, hogy elveszi a bűnt az életünkből (Zsid 9:26). Mielőtt a papok Isten elé járulhattak volna a szentélyben és szolgálhattak volna az embertársaik érdekében, nekik is meg kellett tisztulniuk, az Úrnak kellett magukat szentelniük (3Mózes 8-9. fejezetek). Jézus áldozata megtisztít és megszentel minket (Zsid 10:10-14), hogy bátran léphessünk Isten színe elé (Zsid 10:19-23) és „királyi papságként” (Zsid 9:14; 1Pt 2:9) szolgálhassuk Őt.

Végül pedig Krisztus áldozata lelki táplálékot biztosít. Példát mutat, amit megfigyelhetünk és követhetünk. *A zsidókhöz írt levél* hív, hogy szegezzük a tekintetünket Jézusra, főként a kereszteseményére és kövessük Őt, amerre vezet (Zsid 12:1-4; 13:12-13).

A keresztes alapja Isten minden áldásának. Megtisztít a bűntől, felszentel a szolgálatra és táplál, hogy fejlődhessünk. Hogyan tapasztalhatjuk meg még jobban azt, amit Jézus által kaptunk?

A KERESZT ÉS A BŰNBOCSÁNAT ÁRA

Olvassuk el Zsid 9:22-28 szakaszát! Mit árul el ez az igeszakasz Krisztusnak a mennyei szentélyben végzett munkájáról?

Az ószövetségi szentély összefüggésében értelmet nyer az a gondolat, hogy a mennyei szentélyt meg kellett tisztítani. A szentély Isten uralmának a jelképe (1Sám 4:4; 2Sám 6:2). Az pedig hat az embereknek az Úr kormányzásáról kialakított képére, hogy miként viszonyul a népe bűneihez (Zsolt 97:2). Isten uralkodóként a népének Bírója, és azt várják tőle, hogy igazságos legyen, védje meg az ártatlanokat, a bűnösöket pedig ítélje el. Így amikor az Úr megbocsát a bűnösnek, törvényes felelősséget vállal. Beszennyeződik az Ő jellemét és igazgatását jelképező szentély. Ez magyarázza, hogy miért veszi magára a bűneinket, amikor megbocsát nekünk (2Móz 34:7; 4Móz 14:17-19; a „*megbocsát*” szó az eredeti héberben [*nōšē*] azt jelenti, hogy „cipelni”, „hordozni”).

Az izraelita áldozati rendszer ezt jelenítette meg. Amikor valaki bűnbocsánatot kért, egy állatot hozott maga helyett áldozatként, megvallotta fölötté a bűneit, majd levágta azt. Az állat vérével bekenték az oltár szarvait vagy meghintették a templomban a kárpitot az első helyiségben. Így a bűn jelképesen átkerült a szentélyre. Isten elvette, magára vette a nép bűnét.

Az izraelita rendszerben két fázisban történt a bűnöktől való megtisztulás, az engesztelés. Év közben a bűnbánó bűnösök áldozatokat vittek a szentélybe, ami megtisztította őket a bűneiktől, ugyanakkor a bűnük átkerült a szentélyre, azaz magára az Úrra. Az év végén, az engesztelés napján, ami az ítélet napja volt, Isten megtisztította a szentélyt és eleget tett törvényes kötelezettségének azzal, hogy a bűnöket a szentélyről a bűnbakra, a Sátánt jelképező Azazel bakjára helyezte át (3Móz 16:15-22).

Ez a kétütemű rendszer – amit a mennyei szentély mintájára (2Móz 25:9; Zsid 8:5) a földi szentély két része jelképezett – tette lehetővé, hogy Isten egyszerre irgalmazzon és szolgáltasson igazságot. Akik év közben megvallották bűneiket, azzal mutatták ki Isten iránti hűségüket, hogy az engesztelés napján ünnepélyes pihenőt és bűnbánatot tartottak (3Móz 16:29-31). Aki nem tanúsított hűséget, azt ki kellett „irtani” (3Móz 23:27-32).

Gondoljunk csak bele, hogy mi várna ránk bűneink jogos büntetéseként! Hogyan segít ez megérteni, hogy mit tett értünk Krisztus?

AZ ÍTÉLET ÉS ISTEN JELLEME

Olvassuk el Róm 1:16-17, 3:21-26 és 5:8 verseit! Mit tudhatunk meg Istenről abból, hogy bűnbocsánatot és megváltást találunk a keresztnél?

Bűneink megbocsátásához Jézus közbenjárásának mindkét szakasza szükséges, amit a mennyei szentély két helyiségében végez. Először is, elvette a bűneinket, a keresztre vitte azokat, hogy így szerezzen bűnbocsánatot mindazoknak, akik hisznek benne (ApCsel 2:38; 5:31). A kereszten jogot nyert arra, hogy mindazoknak megbocsásson, akik hisznek benne, mivel magára vette a vétkeiket. Új szövetséget is szerzett, aminek köszönhetően a hívők szívébe írhatja Isten törvényét a Szentlélek által (Ez 36:25-27; Zsid 8:10-12).

Krisztus szolgálatának a második szakasza az ítéletozatal, az advent előtti ítélet elvégzése, ami *A zsidókhöz írt levél* nézőpontjából a jövőben következik be (Zsid 2:1-4; 6:2; 9:27-28; 10:25). Ez az ítélet Isten népét vizsgálja meg először, és Dán 7:9-27, Mt 22:1-14, illetve Jel 14:7 szakaszaiban olvashatunk róla. Célja, hogy bemutassa: az Úr igazságos, amikor megbocsát népének. Az ítélet során az életükről szóló feljegyzésekbe betekinhet az egész világegyetem. Isten megmutatja, hogy mi történt a hívők szívében és hogyan fogadták el Jézust Üdvözítőjüként, illetve hogyan fogadták Szentlelkét.

Ellen G. White a következőt írta erről az ítéletről: „Az ember egyedül nem képes felelni ezekre a vádakra. Büntől szennyes ruhájában és bűnét megvallva áll Isten előtt. Ám Jézus, a Szószólóink mindazokért eredményesen könyörög, akik bűnbánattal és hittel rábízták lelküket. Megvédi az ügyüket és legyőzi vádolójukat a Golgota hatalmas érveivel. Egészen a keresztfán bekövetkezett halálig tökéletesen engedelmeskedett Isten törvényének, így minden hatalom az Ővé mennyen és földön. Ő kér az Atyától irgalmat a bűnös emberek számára és megbékélést... Tudatában kell lennünk bűnös állapotunknak, de Krisztusra kell hagyatkoznunk, aki az igazságunk, a megszentelők és az üdvösségünk. Mi nem felelhetünk Sátán ellenünk felhozott vádjaira, egyedül Krisztus szólalhat fel sikeresen értünk. Ő képes olyan érvekkel elhallgattatni a vádolót, amelyek nem a mi érdemeinken alapszanak, hanem az övé” (*Testimonies for the Church*. 5. köt. 471-472. o.).

Miért sugallja azt a kereszttel és Jézussal értünk végzett szolgálata, hogy bátran, ugyanakkor alázattal és bűnbánattal nézhetünk előre az ítéletre?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, „Golgota” c. fejezet, 649-665. o.; „*Elvégeztetett*” c. fejezet, 666-673. o.

Jiri Moskala professzor az advent előtti ítélet jellegét tárgyalja. Isten „nem akarja kitenni a bűneimet közszemlére, mint egy bolti kirakatban. Épp ellenkezőleg! Először az egész világegyetem előtt rámutat csodálatos átformáló kegyelmére, majd az életem hű Tanújaként elmagyarázza, hogyan viszonyultam hozzá, milyen belső indítékaim voltak, magyarázza a szavaimat, a tetteimet, illetve az életem irányát. Mindezt bemutatja. Jézus tanúsítja, hogy sok hibát követtem el és áthágtam szent törvényét. Ugyanakkor azt is elmagyarázza, hogy megbántam a bűneimet, bűnbocsánatot kértem és a kegyelme átformált. Kijelenti majd: »A vérem elegendő a bűnös Moskalának, felém fordult az élete. Mély szeretettel és önzetlenül fordult hozzám és az emberekhez, megbízható, jó és hű szolgálóm lett«” (*Toward a Biblical Theology of God’s Judgement: A Celebration of the Cross in Seven Phases of Divine Universal Judgement. Journal of the Adventist Theological Society*. 15. 2004 tavasza, 155. o.). „Mind a megváltottak, mind az el nem bukott lények számára Krisztus keresztye lesz az ismeret és a dicséret forrása. Meglátszik majd, hogy a Jézus arcán ragyogó dicsőség az önfeláldozó szeretet fénye. A Kálváriáról áradó világosságban látható meg, hogy az önmegtartó szeretet törvénye az élet törvénye a föld és a menny számára egyaránt; s hogy Isten szívében van a forrása annak a szeretetnek, amely »nem keresi a maga hasznát« (1Kor 13:5); és hogy a szelíd, alázatos Jézus a megközelíthetetlen világosságban lakozó Atya jellemét mutatta be” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 11-12. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Az emberek mindig is igyekeztek különféle áldozatokat vinni Istennek a bűnbocsánatért vagy az üdvösségért. Némelyek hősiek tettekre vállalkoznak azért, hogy bűnbocsánatot szerezzenek (hosszú utakra mennek stb.), mások szolgálatra adják az életüket vagy sanyargatják magukat stb. Hogyan tekintünk ezekre a tettekre Jézus áldozatának és a Szentírás kijelentéseinek a fényében, amelyek szerint a keresztyeget vetett minden áldozatnak (Dán 9:27; Zsid 10:18)?
- 2) Mire utalt Jézus, amikor azt mondta, hogy vegyük fel a keresztyűket és kövessük Őt (Mt 16:24)? Miért mondta Pál apostol, hogy ajánljuk fel a testünket „élő, szent és Istennek kedves áldozatul” (Róm 12:1)? Mi a kapcsolat Jézus tanítása (Mt 16:24), Pál útmutatása (Róm 12:1) és Zsid 13:15-16 része között?

VITÉZ CZIKORA ANDRÁS:

KÜLDETÉS

E földi élet forgó színpadán
bűnös emberként borulok térdre,
próba-szerepet adott szent Atyám,
amiért hálásan nézek az égre.

Ne ámítson el a csillogó fény,
amivel csábítani akarna
Sátán, inkább Szeretet, Hit, Remény
töltse be szívem, s védjen a karja.

Teremtőmnek, már meglétem előtt
a terve volt, hogy hitben maradjak,
s ha vérzek, Ő ad fehér keszkenőt:
Megváltómnak örök hálát adjak.

Megpróbáltatással jár az életem,
jó után jöhet gyász, tragédia,
de ISTEN terve a megmentésem:
– Golgotán értem halt meg szent Fia.

Küldetésem, hogy mentsek lelkeket,
vezéreljen az égi akarat,
mélység felett Ő fogja kezemet,
– dicsfény ragyogja be élet-utamat.

Keleti égen pirkad a hajnal,
második Advent ideje eljött,
boruljatok le, szólal az angyal,
„ama fényes Hajnalcsillag” előtt!